

syn til sagens værdi. De vil herefter kun kunne indbringes for højesteret efter 3. instansbevilling fra justitsministeriet.

Retsplejerådet finder, at det vil være rimeligt og forsvarligt at gennemføre en flytning af sagerne fra sø- og handelsretten til de almindelige domstole. Funktionærsager udspringer som oftest af en tvist af ordinær bevismæssig karakter. Der kan herved henvises til de synspunkter, som rådet anførte i betænkning nr. 698/1973 for en flytning af sagerne fra landsret til byret. Der er også lagt vægt på, at funktionærsager uden for Storkøbenhavn i så godt som alle tilfælde behandles af byretterne uden deltagelse af sagkyndige.

Retsplejerådet er endvidere fortsat af den opfattelse, at det vil være rigtigt at henlægge alle sager mellem arbejdsgivere og deres ansatte til behandling ved byretterne uden hensyn til deres økonomiske værdi. På grund af den i dag relativt høje byretsgrænse på 200.000 kr. vil sagerne i almindelighed allerede efter de gældende regler skulle anlægges ved byretten i 1. instans. Forslaget omfatter – i modsætning til rådets forslag i de tidligere betænkninger – også sager mellem offentlige arbejdsgivere og deres ansatte. Undtagelsen var som anført ovenfor begrundet med, at der var en tendens i lovgivningen til at henlægge prøvelse af administrative afgørelser i sager, der havde været undergivet omfattende administrativ undersøgelse, til landsretterne. Dette hensyn varetages imidlertid nu gennem bestemmelsen i § 226, stk. 1, nr. 2, hvorefter sager om prøvelse af afgørelser truffet af et ministerium eller en central statslig klageinstans normalt skal behandles ved landsretten i 1. instans.

Foruden en lettelse af højesteret vil de foreslåede kompetenceændringer medføre en betydelig lettelse af sø- og handelsretten.

Der bør dog fortsat være mulighed for at få principielle funktionærsager af søretlig eller handelsretlig karakter behandlet ved sø- og handelsretten under medvirken af fagkyndige dommere. Retsplejerådet foreslår derfor, at den gældende henvisningsbestemmelse i retsplejelovens § 227 suppleres af en regel, hvorefter byretterne kan henvise sager mellem arbejdsgivere og deres ansatte om ansættelsesforhold til behandling ved sø- og handelsretten. Efter den foreslåede bestemmelse (lovudkastets nr. 5) vil henvisning til sø- og

handelsretten kunne ske, såfremt fagkundskab til søforhold eller handelsforhold skønnes at være af betydning for sagens afgørelse, og henvisning desuden er begrundet i en eller flere af bestemmelserne i § 227, stk. 1, nr. 1–5 (d.v.s. de sædvanlige henvisningsgrunde ved henvisning fra byret til landsret). En henvisning til behandling ved sø- og handelsretten vil være bindende for retten. Sø- og handelsretten vil således ikke kunne hjemvise sagen, fordi retten ikke finder betingelserne for henvisning opfyldt.

Den foreslåede nye henvisningsregel gælder for byretterne i hele landet, og altså ikke kun i det storkøbenhavnske område. Henvisningsadgangen omfatter endvidere ikke kun funktionærsagerne, men alle sager mellem arbejdsgivere og deres ansatte om ansættelsesforhold.

Der foreslås ingen ændring i adgangen til at henvise funktionærsager (der ikke er sø- eller handelssager) og andre sager mellem arbejdsgivere og deres ansatte til landsretten efter reglen i § 227, stk. 1. Dette kan især komme på tale i sager af principiel karakter og måske også i sager, hvor en offentlig myndighed er part.

3. Begrænsninger i adgangen til at kære til højesteret

Som tidligere nævnt har højesteret rejst spørgsmål om gennemførelse af en begrænsning i adgangen til kæremål i borgerlige sager med det formål at frigøre arbejdskraft til skriftlig behandling af borgerlige ankesager. Dette gælder navnlig for så vidt angår kæremål vedrørende sagsomkostninger samt kæremål fra sø- og handelsrettens skifteafdeling.

3.1. Sagsomkostningsafgørelser

3.1.1. De gældende bestemmelser

Efter de gældende regler kan bestemmelser om sagsomkostninger og processuelle straffe i domme kun særskilt indbringes for højere ret ved kære, jfr. retsplejelovens § 369, stk. 2, og § 391, stk. 1. Også bestemmelser i domme, der er afsagt af en landsret i en ankesag, om sagsomkostninger og processuelle straffe, indbringes særskilt for højesteret ved kære, og dette kan ske uden tilladelse fra justitsministeriet.

Om baggrunden for den pågældende ordning henvises til retsplejerådets betænkning